

Forfatter: Hauch, Carsten

Titel: Hauch, Carsten: "Robert Fulton: 1-2. - 1928", i *Robert Fulton: 1-2. - 1928*, udg. af Niels Birger Wamberg , 1926-29, s. 340. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hauch02val-shoot-idm140500966656496.pdf> (tilgået 16. juni 2021)

Anvendt udgave: Robert Fulton: 1-2. - 1928

☒ Kort efter foretog Fulton en Reise til London, hvor han haabede at finde Understøttelse med Hensyn til den Plan til Canalernes Forbedring, som vi tidligere have omtalt, og som han nu nøiere havde gennemtænkt og udviklet. Der var den Gang Krig imellem Frankrig og England, men dog vidste Fulton ved sine Venners Bistand at skaffe sig Tilladelse til at foretage denne Reise, uden at der blev lagt ham Hindringer i Veien.

☒ Da han engang under sit Ophold i London aflagde et Besøg hos sin tidligere Lærer Benjamin West, blev han i høi Grad overrasket ved hos ham at gjenfinde sin gamle Ven Qvækeren Thomas Milburn, der saae temmelig sørgmodig og nedslaaet ud.

341

☒ »Er Du her!« raabte Fulton, da han saae ham, »derom har jeg jo ikke vidst et Ord.« - »Jeg har nu været her over i et Aar,« svarede Milburn, »jeg er fornemmelig kommen hertil for min Hustrus Skyld, da jeg haabede at det Land, hvori hun var født, skulde skjenke hende hendes Sundhed igjen, men det skede ikke.«

☒ »Er hun da syg endnu?« spurgte Fulton. - »Nei, nu ikke længere,« svarede Milburn. - »Hun er død for to Maaneder siden,« sagde Benjamin West. - »Det gaaer mig meget til Hjerte, at erfare Din Sorg,« sagde Fulton. - »Vi bør ikke sørge, fordi vore Venner indgaae i den evige Fred,« svarede Milburn.

☒ Nu takkede Fulton sin gamle Ven endnu engang for den Hjælp og Bistand, han tidligere havde givet ham; omsider spurgte han, om ikke hans Børn havde fulgt ham hid.

☒ »Mine to Sønner ere blevne tilbage for at bestyre den Gaard, paa hvilken Du og Din Ven besøgte os,« svarede Milburn, »men Abigail fulgte med mig og med sin Moder til England. Det vil være baade mig og hende kjært at see Dig i vort Huus.«

☒ At Milburn besøgte Benjamin West, var ikke saa forunderligt; thi West nedstammede, som bekjendt, fra en anseet Qvækerfamilie og havde aldrig ganske afbrudt sin Forbindelse med Brødrenes Menighed, uagtet han drev en Kunst, der ikke stod i synderlig Yndest hos dem.

☒ Nogle Dage sildigere aflagde Fulton et Besøg hos Milburn, af hvem han blev meget venlig modtagen. Her saae han da ogsaa Abigail igjen, der, uagtet hun ikke kunde sammenlignes med Laura i Skjønhed, dog havde noget usigelig Tiltrækkende i sit 342 Væsen, og der var en af hine stille Skikkelser, som man ikke let glemmer igjen, naar man engang har seet dem.

☒ Man mærkede vel, at ogsaa hun havde kjendt Livets Bitterhed, men Sorgen havde dog ikke kunnet forstyrre den høiere Fred i hendes Aasyn, der ligesom mindede om de stille Aftener ved Arnestedet, i hvilke Hjemmets og Fortrolighedens Aander værne om den hellige Ild.

☒ Iøvrigt stod hun allerede nærved den Alder, hvori de hurtig henvisnende Amerikanerinder som oftest begynde at tabe Deres Ungdom og deres friske Udseende, men dog var dette ikke Tilfældet med hende; tværtimod, det var ligesom om Tiden, idet den løb hen over hendes Isse, kun havde forædlet hendes Træk, uden at berøve hende det, der fortryller i den fremblomstrende Vaar.

☒ »Jeg hører, at Du allerede ved Din Kløgt har indlagt Dig megen Ære i Verdens Øine,« sagde Thomas Milburn til Fulton, »men jeg har ogsaa til min Sorg erfaret, at Du anvender de Gaver, Gud har givet Dig, til at opfinde Krigsmaskiner, som de kaldes, der kun sigte til Dine Brødres Ødelæggelse.«

☒ »Hensigten af slige Opfindelser er netop at forkorte Krigen og bringe den hurtig til Ende,« svarede Fulton, »saa at Menneskeblod derved kan spares.«

☒ »Slige Kunster due dog ikke,« sagde den gamle Qvæker, »det er Cain, den første Brodermorder, hvis fordærvende Aand endnu virker igjennem Krigen, og den gjør ilde, der understøtter en saadan Virksomhed.«

☒ Noget efter nærmede Fulton sig til Abigail og spurgte hende, om hun erindrede hans Ophold under 343 hendes Faders gjestfri Tag, dengang han og hans Ven fandt Tilflugt og Frelse der, efterat have forvildet sig i Skoven.

☒ »Jeg har ikke glemt det,« svarede hun, »min Moder og jeg ventede Dig tilbage i mange Aar, men Du kom ikke.«

☒ »Jeg mærker nok, at jeg har gjort ilde deri,« svarede Fulton.

☒ Da traadte der en lille brunpletet Jagthund ind, der strax gik hen og lagde sit Hoved op til Abigail; den havde sikkert engang været et deiligt og behændigt Dyr, men nu saae den affældig ud, og Glandsen i dens Øine syntes nær ved at udslukkes.

»Det er den lille Trusty,« sagde Abigail, »der engang reddede Dit Liv og førte Dig til vor Bolig, og den sørgede længe over Dig, da Du havde forladt os, og søgte Dig tidt i den store Skov, men nu kjender den Dig ikke mere.«

Da løftede den lille Hund sit Hoved op og betragtede Fulton opmærksomt, hvorefter den tilsidst begyndte at logre med sin Hale.

»Skulde der endnu dæmre en Erindring om de forgangne Tider i dens dunkle Sjæl?« sagde Fulton, idet han bøiede sig ned og klappede den.

»Det er ikke vel muligt,« svarede Abigail, »der ere altfor mange Aar forløbne siden den Tid.«

Derpaa taug hun og begyndte at sysle med et qvindeligt Arbeide. Fulton tog da Plads ved hendes Side; men den lille Trusty nærmede sig til ham og betragtede ham nøie igjen, derpaa logrede den atter med sin Hale, og omsider lagde den sit Hoved i hans Skjød. »Det er selsomt,« sagde Abigail, 344 »saa venlig er den ellers aldrig mod nogen Fremmed.«

Hverken Abigail eller hendes Fader talte meget, og dog befandt Fulton sig saa vel i denne stille Bolig, saa han med stor Fornøielse modtog Milburns Tilbud om at blive hos ham til Middag og henbringe denne Dag i hans og hans Datters Selskab.

»Hun ligner et af de fromme Billeder fra Middelalderen,« sagde Fulton, da hun engang havde forladt Værelset, »en af hine Jomfruer, som de ældre Mestere have malet, og som man nu saa sjelden seer i vor urolige og udvortes travle Tid.«

»Det kan jeg ikke bedømme,« svarede Milburn, »men hun er stille, flittig og trofast; hun vil blive en from og samvittighedsfuld Hustru og en god Moder for de Børn, som Gud maaskee engang vil betroe til hendes Omsorg.«

Fulton besøgte nu meget ofte Milburns Huus, hvor han snart følte sig ganske som hjemme, og hvor han bestandig blev modtagen med stor Venlighed ikke blot af Milburn og Abigail, men selv af den lille Trusty, uden at man dog kunde afgjøre, om dette udsprang af en dunkel Erindring fra fordums Dage, eller om det paa en anden Maade var begrundet i dens indre Natur.

Med Abigail talte Fulton sjelden ret længe, og dog havde han en Tanke med Hensyn til hende, der bestandig rodfæstedes dybere, hver Gang han saae hende.

Fulton havde allerede meget tidt under sit omflakkende Liv følt Savnet af et Hjem, der tilhørte ham selv, og hvor han efter den travle Dag kunde finde den Ro, han trængte til. Et saadant Hjem havde 345 han næsten aldrig kjendt; thi han var, som vi vide, allerede tidlig bleven uddreven af sin Faders Huus, og havde siden bestandig levet imellem Fremmede.

Omsider modnedes nu den Tanke hos ham, selv at skabe sig et saadant Hjem og at begjere Abigail til sin Hustru; thi uagtet han vel maatte tilstaae, at han ikke elskede hende med den Lidenskab, hvormed han tidligere havde elsket Laura, saa følte han dog, at hun var bleven ham inderlig kjær, og tillige, at hun vilde forvandle det Huus, hvori hun blev hjemført som Brud, til en Fredens Bolig, og at hun der vilde skabe en stille Verden, hvorhen Livets Forvirring og Støi aldrig kunde naae.

Endelig, da hans Bortreise fra London nærmede sig, fattede han den Beslutning ikke at tøve længere. Denne Beslutning udførte han ogsaa, men da han ikke var sikker paa i et beleiligt Øieblik at træffe hende alene, saa foretrak han at skrive hende til, og en Aften ved sin Bortgang gav han hende en forsegleet Seddel, hvori han anholdt om hendes Haand. »Læs dette!« sagde han, »saa vil jeg i Morgen afhente Dit Svar.«

Endnu den samme Aften traadte Abigail med sagte Skridt, men med bankende Hjerter, ind i sin Faders Værelse og lagde Fultons Brev i hans Haand.

Da Milburn havde læst det, blev han staaende taus i længere Tid. »Du veed,« sagde han omsider, »at det ikke er Brug hos os, at gifte vore Døttre bort udenfor vore Brødres Kreds; dog har man Exempler paa, at det er skeet; hvad siger da Du dertil?«

Abigail stod længe uden at mæle et Ord, omsider brast hun i Graad og kastede sig i sin Faders Arme.

346

»Det er ikke sømmeligt, at vi saaledes overlade os til vore Lidenskaber,« sagde den gamle Qvæker alvorlig, »Du veed jo, og Du har tidt erfaret, at jeg ikke vil tvinge Dig til et saadant Skridt imod Din Villie.«

Da bøiede hun sit Hoved og sagde: »O, min Fader! Du alene skal høre det; det var netop for hans Skyld, at jeg ikke vilde række nogen af de Andre min Haand. Jeg har ventet paa ham i alle disse Aar, og hvis han

aldrig var kommen, saa havde jeg ventet eensom til mine Dages Ende. Men han skal aldrig vide, hvad jeg nu har betroet Dig, thi da maatte jeg forgaae af Skamfuldhed.«

☒ Da bøiede Thomas Milburn sig ned og kyssede hendes Pande. »Jeg haaber vist, at Aandens Lys har ledet Dig,« sagde han, »og at den, Du har valgt, ikke skal skuffe Din Forventning.«

☒ Den næste Morgen, da Fulton kom, blev han modtaget af Thomas Milburn, der i Begyndelsen var ganske taus, ligesom han pleiede. Men efter en kort Tids Forløb gik han indenfor, hentede Abigail, ledte hende hen til Fulton og lagde hendes Haand i hans. »Hun skal være en Velsignelse i Dit Huus,« sagde han, »ligesom hendes Moder var en Velsignelse i mit.«

☒ Abigail, der med glødende Kinder og med nedslagne Blik havde fulgt sin Fader, sagde intet og hævede heller ikke sit Øie fra Jorden. Men inden faa Dages Forløb bleve hun og Fulton forenede efter den Skik, der finder Sted i Brødrenes Menighed. Siden bleve de ogsaa efter Fultons Ønske sammenviede af en engelsk Geistlig.

☒ Efterat Thomas Milburn endnu havde opholdt sig 347 en kort Tid i London for at besørge nogle Forretninger for sine Venner i Amerika, drog han omsider igjen tilbage til dette Land, hvor hans Venner, saaledes kalde Qvækerne hverandre indbyrdes, ønskede igjen at see ham. Men Abigail drog med Fulton til Frankrig, hvor de ankom ved Sommerstid i Aaret 1800.

☒ Iøvrigt synes det ikke, at den Plan, hvorfor Fulton besøgte England, havde nogen synderlig Fremgang; ja han blev endog temmelig koldt modtagen af Regjeringen, der gennem hans Opførsel i Frankrig troede at spore et fjendtligt Sindelag imod England, og der frygtede for, at de Maskiner han byggede, skulde blive farlige for det engelske Søvæsen.